

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Pastorie met tuin van de Sint-Lambertusparochie

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Pastorie met tuin van de Sint-Lambertusparochie

Titel:	Pastorie met tuin van de Sint-Lambertusparochie
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Holsbeek
Deelgemeente:	Nieuwrode
Bron:	Schepping: 2016-07-14 Bijwerken: 2018-10-23 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303040
Coördinaten:	Breedte: 4.83769089446 Lengte: 50.9508710536

Primaire tekst

Pastorie met omheiningsmuren en pastorietuin; tweeledige indeling, 63 are; op enkele oude bomen en een beplantingsheuveltje na zijn alle aanlegdetails verdwenen; heraanleg in 1999.

De pastorie van Nieuwrode ligt al sinds 1974 verlaten en de bescherming als monument in 1976 heeft ze niet voor verval kunnen behoeden. Het gebouw heeft een tweeledige structuur: een vroeg-18de-eeuws dubbelhuis (1707 volgens de muurankers) in traditionele bak- en zandsteenstijl, dat naar de tuin (zuiden) is toegekeerd en, tegen de voorgevel van dit gebouw, een voorbouw uit het midden van de 19de eeuw, met een gecementeerde puntgevel aan de straatzijde. Op het ogenblik van de bescherming leek de tuin rond de pastorie op een braakveld. Op een Ansichtkaart van omstreeks 1930 is nog de omheiningsmuur aan de straatzijde te zien, die naar aanleiding van een wegverbreding (vermoedelijk in de jaren 1950) werd afgebroken. Daardoor verdween de voortuin. Er blijven echter nog belangrijke stukken van de 19de-eeuwse ommuring over.

De oude kadastrale indeling, nog onveranderd weergegeven op de kaart van Popp, en datgene wat er nog van de beplanting rest wijzen op een tweeledige indeling, die typisch is voor de meeste andere pastorietuinen in de regio: een klein (12,5 are), rechthoekig perceel (sectie C nr. 30) dat in het verlengde ligt van het pastoriegebouw en vermoedelijk ooit een kruisgewijze indeling kende; en een groot (40 are) perceel (sectie C nr. 31a) dat ook de boomgaard omvatte, met een sierbeplanting aan de rand daarvan. De ommuring omvatte beide percelen.

In de – tot voor kort – schaarse beplanting zijn nog enkele elementen met een structurele betekenis aanwezig: een haagbeuk (*Carpinus betulus*) met 127 centimeter stamomtrek (standaard gemeten op 150 cm hoogte), ongetwijfeld een relict van een oude haag aan de noordoostelijke zijde van de tuin; twee oude, meerstammige reuzenlevensbomen (*Thuja plicata*) met omtrekken tot 168 centimeter; een heuveltje in de zuidoosthoek van de tuin met daarop een zomerlinde (*Tilia platyphyllos*) met 208 centimeter omtrek; een bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') met 288 centimeter omtrek. Vermeldenswaardig is ook een ongewoon dikke treur-es (*Fraxinus excelsior* 'Pendula')- 212 centimeter omtrek - rechts van het gebouw. Volgens "Bomen in België" eindigt de treures op de 11de plaats in de 'kampioenenlijst' van België.

In 1999-2001 werd het gebouw gerestaureerd en werd het achterliggende tuingedeelte heraangelegd: een traditionele kruisvormige indeling in de bij het gebouw aansluitende helft van het perceel, een hoogstammige boomgaard in de andere helft.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2002

Titel Text: Tuin van de pastorie van de Sint-Lambertuskerk

Grafische documenten

Holsbeek St.-Lambertusstraat 13 Zuidzijde van de pastorie (Van Acker, Pascal, 14-09-2014, ©Pascal Van Acker)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Mutatieschets Nieuwrode, 1849.

BAUDOIN J.C., DE SPOELBERCH Ph., VAN MEULDER J. & JACOBS R. 1992: *Bomen in België. Dendrologische inventaris 1987-1992*, Stichting Spoelberch-Artois i.s.m. de Belgische Dendrologische Vereniging, 358.

DIRKX G., HENNEQUIN L., LANNOO J. & MARTENS F. s.d., *Studie van de voormalige pastorie te Nieuwrode. Constructie en architectuur*, Hogere Opleidingen voor Stedebouw, Monumentenzorg, Technologie en Economie van het Gemeenschapsonderwijs, Antwerpen.

GENICOT L. e.a. 1971: *Bouwen door de Eeuwen heen - Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen, deel 1: arrondissement Leuven*, het Ministerie van de Nederlandse Cultuur, Brussel, 319.

S.N. 10 maart 1999: Vervallen pastorij eindelijk verkocht, *Het Laatste Nieuws*.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/1493>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120548>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43616>

Beknopte karakterisering

Datering: 19de eeuw, eerste kwart 18de eeuw

Typologie: hagen, omheiningmuren, pastorietuinen, pastorieën, tuin- en parkbeplantingen